

Okoljsko poročilo za Strategijo prostorskega razvoja Občine Ig

GRADIVO PO REVIZIJI, dopolnjeno 29. junij 2007

Naročnik OP: Občina Ig

Predstavnik naročnika: Janez Cimperman, župan

Izdelovalec OP: Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta
Oddelek za krajinsko arhitekturo

Nosilec naloge: prof. dr. Janez Marušič

Izdelale: Nadja Penko Seidl
Lidija Breskvar Žaucer
Alenka Cof

Ljubljana, 29. junij 2007

UVODNA OBRAZLOŽITEV POROČILA

To okoljsko poročilo je bilo zastavljeno kot okoljska presoja Strategije prostorskega razvoja občine Ig. Tak je bil prvotni dogovor z občino Ig in tudi z Ministrstvom za okolje in prostor. Obenem je bilo poročilo zastavljeno tudi tako, da bi lahko pomenilo vzorčni primer za izdelavo strokovnega dela celovitih presoj vplivov na okolje občinskih prostorskih dokumentov. Ugodna okoliščina pri tem je bila, da je bilo mogoče vzpostaviti zelo dobro vzajemno informiranje med ekipo, ki je izdelovala strategijo prostorskega razvoja občine Ig in, kasneje, prostorski red občine Ig, ter našo ekipo. Medsebojno informiranje je bilo vzpostavljeno že pri študiji ranljivosti okolja, kar je pomenilo, da so se morebitni problemi v zvezi z varstvom okolja reševali sproti.

Tu bi kazalo zapisati nekaj besed o posebni izkušnji pridobljeni ob izdelovanju poročila. Gre namreč za dve med sabo neposredno povezani kategoriji prostorskega plana, ki pa sta v okviru presoje dobili različen pomen: (1) razvojni program in (2) prostorska opredelitev programskih sestavin (prostorizacija programa).

Strategija prostorskega razvoja je lahko prikaz programskih sestavin z njihovo sorazmerno manj natančno prostorsko opredelitvijo. Lahko gre zgolj za bolj ali manj shematičen prikaz razvojnega programa. Celovita presoja je zato v tem primeru usmerjena bolj v presojo sprejemljivosti programskih prvin (načrtovanih dejavnosti) in njihove količine. Vprašujemo se na primer, ali je v prostoru občine sploh sprejemljiva stanovanjska zidava ali proizvodna cona in ali načrtovani obseg ne pomeni prevelike obremenitve okolja. V tem primeru ne preverjamo okoljske ustreznosti prostorskega položaja programskih prvin. Študija ranljivosti okolja, ki je bila pripravljena za občino Ig, je bila namenjena presojanju okoljske sprejemljivosti prostorskega položaja načrtovanih dejavnosti ali posegov v okolje. Zato je bil v okviru priprave tega poročila, ob presoji same sprejemljivosti programskih prvin, presojan tudi prostorski položaj načrtovanih programskih prvin. V nekaterih primerih tudi ob dokaj natančnem prostorskem prikazu dejavnosti privzetem iz prostorskega reda, ki je bil v času presojanja v izdelavi (npr. letališče, hipodrom, stanovanjska zidava).

Strategija prostorskega razvoja Občine Ig je nastajala vzporedno s pripravo Študije ranljivosti prostora občine Ig. Študija ranljivosti prostora občine Ig je bila ena od strokovnih podlag za pripravo SPRO. Vključevanje študije ranljivosti že v zgodnje postopke priprave SPRO je omogočalo sprotno preverjanje in optimizacijo izbora lokacij v samem postopku priprave SPRO.

V Študiji ranljivosti prostora občine Ig so bili obravnavani vplivi na naravo, vključno z biotsko raznovrstnostjo in naravnimi vrednotami, na bivanjsko okolje ter kulturno dediščino, na naravne vire, vključno z vplivi na potencialne za razvoj kmetijstva, gozdarstva, vodnega gospodarstva, rekreacije in turizma in drugih naravnih virov ter na potencialne za regionalni in urbani razvoj. Modeli ranljivosti pripravljene znotraj ŠRP Ig pomenijo zgolj enega od vidikov iskanja ustreznosti lokacije za posamezno dejavnost. Model ranljivosti še ne pove kam umestiti posamezno dejavnost, temveč pokaže le območja, ki so z okoljskega vidika bolj občutljiva oziroma na katerih bi načrtovano opravilo ali dejavnost povzročila največji negativni vpliv. V primerih, ko je nemogoče doseči prostorsko optimizacijo – ko se posamezni lokaciji kljub njeni okoljski občutljivosti ni mogoče izogniti, imamo na voljo še tehnološko optimizacijo dejavnosti oz. opravil. V tem primeru poskušamo dejavnost v okoljsko občutljiv prostor umestiti z uporabo ustreznih tehnoloških rešitev, ki bodo pripomogle k kar najmanjšemu dosegljivemu razvrednotenju okoljske sestavine. V primeru, da tudi tehnološka optimizacija ne prinese zmanjšanja negativnega vpliva na varovane sestavine okolja je treba razmišljati tudi o varianti neizvedbe posega ali dejavnosti.

Nekatere ugotovitve Okoljskega poročila so bile vključene v Strategijo že v postopku priprave okoljskega poročila. Območje, na katerem je bila predvidena ureditev letališča se pokriva s posebnim varstvenim območjem Natura 2000 (SPA Ljubljansko barje in pSCI Ljubljansko barje) in je približno 100 m oddaljeno od naravnega rezervata Barski gozd (Koslerjeva gošča). Območje je z vidika ptic velikega pomena prav v vseh letnih časih. Ocenjeno je, da sama letališka steza ne bo imela velikega vpliva, pričakovati pa je zelo velik daljinski vpliv zaradi hrupa ter križanja zračnih poti letal ob pristajanju in vzletanju ter ptic. Učinkoviti omilitveni ukrepi niso možni, zato se športno letališče izloči iz SPRO Ig. Iz Strategije so bile v nadaljevanju izločene tudi razgledne točke na vrhu Mokrcja in Stražarja. Ureditev razglednih točk na tem območju bi pomenila fragmentacijo habitata, poseg je nesprejemljiv za ohranjanje ugodnega stanja velikih zveri na območju pSCI Krimsko hribovje – Menišija.

Po pregledu Okoljskega poročila Strategije prostorskega razvoja Občine Ig je Ministrstvo za okolje in prostor z dopisom 18. 12. 2006 predlagalo občini Ig, da to poročilo preimenuje v Okoljsko poročilo za strategijo in prostorski red občine Ig. Ob natančnosti presoje prostorskega položaja dejavnosti, ki jo je omogočila študija ranljivosti prostora, je v tem primeru docela upravičeno imeti to poročilo za strokovno presojo okoljske sprejemljivosti tako strategije prostorskega razvoja kot prostorskega reda občine Ig in bi izdelovanje novega poročila za prostorski red občine Ig bilo nepotrebno podvajanje dela in stroškov.